

## Grypa ptaków – nowe przepisy prawne!

**Autor:** Ewa Ploplis

**Data:** 3 stycznia 2017

**Od 28 grudnia 2016 r. obowiązują nowe przepisy związane z tym, że w naszym kraju wystąpiła wysoce zjadliwa grypa ptaków. Wprowadziły one szereg wymogów dotyczących: utrzymywania drobiu, organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów z udziałem żywego ptactwa w Polsce. Hodowcy ptaków powinni się z nimi zapoznać! Karą za niestosowanie się do przepisów jest odmowa wypłat odszkodowań!**

W związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków wywołanej wirusem grypy A podtypu H5 i H7 w całym kraju został wprowadzony zakaz:

- **organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów** z udziałem żywych kur, kaczek, gęsi, indyków, przepiórek, perlic, strusi oraz innych bezgrzebieniowców, gołębi, bażantów i kuropatw, z wyłączeniem lotów treningowych lub lotów konkursowych gołębi;
- **przechowywania i prezentacji** w celu sprzedaży, oferowania do sprzedaży, sprzedaży, dostarczania oraz każdego innego sposobu zbycia ww. ptaków na targowiskach;
- **pojenia drobiu** oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze **zbiorników**, do których **dostęp** mają **dzikie ptaki**;
- **wnoszenia i wwożenia** na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, **zwłok dzikich ptaków** lub tusz ptaków łownych.

### Obowiązki hodowców i posiadaczy drobiu

Obowiązujące od niedawna rozporządzenie **nakazuje**:

- **odosobnienie drobiu** lub innych ptaków w gospodarstwie, w szczególności w zamkniętych obiektach budowlanych lub innych miejscach, w sposób uniemożliwiający kontakt z drobiem lub innymi ptakami utrzymywanymi w innych gospodarstwach oraz ograniczający ich kontakt z dzikimi ptakami;
- **zgłaszanie** do powiatowego lekarza weterynarii **miejsc**, w których jest utrzymywany drób lub inne ptaki, z wyłączeniem ptaków utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych;
- **utrzymywanie drobiu** w sposób **wykluczający** jego **dostęp do zbiorników wodnych**, do

których dostęp mają dzikie ptaki;

- **zgłaszanie powiatowemu lekarzowi weterynarii** właściwemu dla miejsca wysyłki, co najmniej na 24 godziny przed przemieszczeniem, **informacji o planowanym przemieszczeniu** przesyłek drobiu obejmujących: rodzaj przesyłki, ze wskazaniem odpowiednio gatunku drobiu, piskląt jednodniowych albo jaj wylęgowych, datę przemieszczenia, miejsce wysyłki i miejsce przeznaczenia, liczbę ptaków;
- **przechowywanie paszy** dla ptaków w sposób zabezpieczający przed kontaktem z dzikimi ptakami oraz ich odchodami;
- **karmienie i pojenie drobiu** oraz ptaków utrzymywanych w niewoli w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami;
- **wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami** z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, a w przypadku braku niecek dezynfekcyjnych – przed wjazdami i wyjazdami z gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, oraz stałe utrzymywanie wyłożonych mat lub niecek dezynfekcyjnych w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;
- **stosowanie** przez osoby wchodzące do budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, **odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego**, przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku;
- **stosowanie** przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą drobiu **zasad higieny osobistej**, w tym mycie rąk przed wejściem do budynków inwentarskich;
- **oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych** do obsługi drobiu przed każdym ich użyciem,
- **powstrzymanie** się przez **osoby**, które w ciągu ostatnich 72 godzin **uczestniczyły w polowaniu** na ptaki łowne, **od wykonywania czynności** związanych z obsługą drobiu;
- dokonywanie codziennego przeglądu stad drobiu wraz z prowadzeniem dokumentacji zawierającej w szczególności informacje na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy lub nieśności.



Konieczne jest zabezpieczenie drobiu przed dostępem dzikich ptaków.

### Hodowcy i posiadacze drobiu także muszą:

Hodowcy i posiadacze drobiu muszą **zawiadomić Inspekcję Weterynaryjną** albo najbliższy podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej o wystąpieniu u drobiu następujących objawów klinicznych:

- zwiększonej śmiertelności;
- znaczącego spadku pobierania paszy i wody;
- objawów nerwowych takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezbornosc ruchów;
- duszności;
- sinicy i wybroczyn;



- biegunki;
- nagłego spadku nieśności.



W tym momencie w całym kraju obowiązuje zakaz organizowania wystaw ptaków (np. gołębi). Istnieją jednak wyjątki!

## Możliwe organizowanie targów?

Zgodnie z nowymi przepisami, możliwe jest zorganizowanie: targu, wystawy, pokazu lub konkursu z udziałem żywych ptaków, wyłącznie w pomieszczeniu uniemożliwiającym kontakt tych ptaków z dzikimi ptakami, jednak warunkiem **koniecznym jest uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii**. Wyraża ona zgodę, jeżeli **podmiot**, zamierzający zorganizować: targ, wystawę lub konkurs z udziałem żywych ptaków, **przedstawi** w terminie co najmniej 30 dni przed planowaną datą tego targu, wystawy lub konkursu, **wykaz gospodarstw, z których będą pochodzić ptaki**, z udziałem których ma zostać zorganizowany odpowiednio targ, wystawa, konkurs lub pokaz. W przypadku **pokazów** z udziałem żywych ptaków przedstawi ww. wykaz gospodarstw musi być przedstawiony w terminie co najmniej 7 dni przed planowaną datą tego pokazu.

Jednym z warunków zorganizowania wystawy, targu lub konkursu ptaków jest posiadanie przez ptaki odpowiednik świadectw zdrowia!

Zgoda zostanie wydana, jeśli przeprowadzona przez ww. lekarza analiza ryzyka wykaże, że zorganizowanie targu, wystawy, pokazu lub konkursu z udziałem żywych ptaków **nie spowoduje zagrożenia wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków**. Powiatowi lekarze weterynarii

przeprowadzać będą analizy ryzyka, biorąc pod uwagę status epizootyczny miejsca, w którym ma być zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs z udziałem żywych ptaków, oraz miejsc pochodzenia tych ptaków, w szczególności: **czy w ostatnich 3 miesiącach nie odnotowano w miejscach pochodzenia ptaków ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków; czy gospodarstwo, z którego pochodzi drób przeznaczony na targ, wystawę, pokaz lub konkurs, spełnia wymagania określone w rozporządzeniu; lokalizację zakładu drobiu lub fermy drobiu.**

Powiatowy lekarz weterynarii, przeprowadzając analizę ryzyka w zakresie dotyczącym miejsc pochodzenia żywych ptaków, z udziałem których ma zostać zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs, bierze pod uwagę informacje o statusie epizootycznym tych miejsc, przekazane mu przez właściwych miejscowo lekarzy weterynarii.



Powiatowi lekarze weterynarii przeprowadzać będą analizy ryzyka, biorąc pod uwagę status epizootyczny miejsca, w którym ma być zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs z udziałem żywych ptaków, oraz miejsc pochodzenia tych ptaków, w szczególności: czy w ostatnich 3 miesiącach nie odnotowano w miejscach pochodzenia ptaków ognisk wysoce zjadliwej grypy

ptaków; czy gospodarstwo, z którego pochodzi drób przeznaczony na targ, wystawę, pokaz lub konkurs, spełnia wymagania określone w rozporządzeniu; lokalizację zakładu drobiu lub fermy drobiu.

## Grypa ptaków a świadectwa zdrowia

**Żywe ptaki**, z udziałem których ma zostać zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs, **muszą mieć świadectwo zdrowia zawierające następujące dane:**

- rodzaj przesyłki, ze wskazaniem gatunku drobiu;
- datę przemieszczenia;
- miejsce pochodzenia, miejsce wysyłki i miejsce przeznaczenia;
- liczbę ptaków.

## Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich

Dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich mają obowiązek zgłaszania do organów Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższych podmiotów świadczących usługi medycyny weterynaryjnej przypadki zwiększonej śmiertelności dzikich ptaków.

## Podstawy prawne obowiązujących przepisów

Obowiązujące przepisy prawne można znaleźć w rozporządzeniu [Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi](#) z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków. Jest ono opublikowane w Dzienniku Ustaw RP poz. 2091.

Ścisłe respektowanie nowych przepisów pozwoli na maksymalne ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa na terytorium Polski.

O konieczności przestrzegania i egzekwowania ww. przepisów rozmawiano m.in. na 5 posiedzeniu Grupy Zadaniowej ds. grypy ptaków, które odbywało się pod kierownictwem ministra Krzysztofa Jurgieła. **Przeanalizowana została aktualna sytuacja w zakresie występowania ognisk oraz stan realizacji działań podejmowanych na terenach objętych ograniczeniami.** Podczas posiedzenia podkreślono konieczność przestrzegania wymogów bioasekuracji i bezwzględne stosowanie się do obowiązujących decyzji wydawanych przez Wojewodę oraz służby weterynaryjne. Ścisłe ich respektowanie pozwoli na maksymalne ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa na terytorium Polski.

## Karą – odmowa wypłat odszkodowań

Uczestniczący w posiedzeniu Grupy Zadaniowej wojewoda lubuski poinformował, że mieszkańcy woj. lubuskiego na bieżąco są informowani o sytuacji związanej z podejmowanymi działaniami w zakresie zwalczania „grypy ptaków” oraz za pomocą lokalnych mediów o braku szkodliwości wirusa w stosunku do ludzi.

Podczas posiedzenia zwrócono uwagę, że **brak przestrzegania nałożonych prawem wymogów będzie podstawą do odmowy wypłaty odszkodowań dla hodowców drobiu.**

Zobacz również:

- [Ptasia grypa na Podkarpaciu: to się mogło zdarzyć wszędzie!](#)
- [Ptasia grypa a eksport drobiu do Chin](#)